

**Uchwała Nr VII/ 39/ 2019
RADY GMINY DZIKOWIEC
z dnia 28 marca 2019r.**

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na
lata 2019-2021**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r. poz. 506) w związku z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018r. poz. 998 z późn. zm.) **Rada Gminy Dzikowiec uchwała, co następuje:**

§ 1 . Uchwała się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dzikowiec.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Eugeniusz Panek

Załącznik do Uchwały Rady
Gminy Dzikowiec Nr VII/39/2019
z dnia 28 marca 2019r.

GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY
W GMINIE DZIKOWIEC
NA LATA 2019-2021

Dzikowiec, marzec 2019r.

I. Wstęp

Pierwszy Program Wspierania Rodziny w Gminie Dzikowiec opracowano na lata 2012-2015, drugi program opracowano na lata 2016-2018, a obecny program 2019-2021 jest kontynuacją programów. W celu zapobieżenia i rozwiązywania istniejących problemów z jakimi borykają się rodziny powstał „Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021” dla Gminy Dzikowiec w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Jego opracowanie i wdrożenie odpowiada właściwym przepisom prawnym do których należą:

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.);
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.);
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 późn. zm.);
- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 2137 z późn. zm.);
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.);
- Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 994 z późn. zm.);
- Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 1832 z późn. zm.);
- Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 2134 z późn. zm.);
- Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin z dnia 4 listopada 2016 r. „Za życiem” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1076 z późn. zm.);
- Karta Praw Rodziny.

Dokumenty lokalne sprzyjające realizacji programu:

- ✓ Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Dzikowiec na lata 2016-2026,
- ✓ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022,
- ✓ Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- ✓ Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii,
- ✓ Szkolne Programy Profilaktyczne.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej samorząd gminy powinien realizować następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
4. Finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku adopcyjnym,
6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy,
8. Przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstałych zaległościach z tytułu nieponoszenia przez rodziców opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, za okres dłuższy niż 12 miesięcy.

Rodzina stanowi dla dziecka najlepsze naturalne środowisko, w którym otoczone jest opieką i ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie, w systemie cenionych wartości, na plan pierwszy wysuwane jest szczęście i dobro dziecka, które daje równocześnie szczęście rodzicielskie i małżeńskie. Rodzina przekazuje dziecku swój system wartości, tradycje, ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Rodziny z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w wychowaniu i opiece nad dziećmi łączy się z dysfunkcjami takimi jak: przemoc domowa, uzależnienia, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych. Dysfunkcje te wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, niezaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego, trudnościami adaptacyjnymi, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Takie nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny odbija się negatywnie na losach jej członków, jak i na całym społeczeństwie. Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny, zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Jednym z takich działań jest tworzenie Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

II. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Dzikowiec

Gmina Dzikowiec jest gminą wiejską, położoną w województwie podkarpackim, powiecie kolbuszowskim, zajmując powierzchnię 121,66 km² i liczy 6 537 mieszkańców. Mieszkańcy w głównej mierze ukierunkowani są na działalność rolniczą z wykorzystaniem miejscowych zasobów.

Tabela 1. Przedstawienie struktury wiekowej mieszkańców gminy ze uwzględnieniem podziału na miejscowości z terenu Gminy Dzikowiec na koniec 2018r.

Miejscowość	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Dzikowiec	1488	724	764
Kopcie	719	354	365
Lipnica	1207	595	612
Mechowiec	665	330	335
Nowy Dzikowiec	224	116	108
Osia Góra	105	53	52

Płazówka	102	41	61
Wilcza Wola i Spie	2207	999	1028
Razem	6537	3252	3285

Źródło: Opracowanie własne GOPS na podstawie danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Dzikowcu

Tabela 2. Powody przyznawania pomocy społecznej w 2016-2018 roku.

Ubóstwo jest głównym powodem przyznania pomocy. W pomocy społecznej za dotkniętych ubóstwem uważa się osoby i rodziny, których dochód jest równy lub niższy od kryterium dochodowego określonego w ustawie o pomocy społecznej dla osoby samotnie gospodarującej w wys. 701 zł lub osoby w rodzinie w wys. 528 zł. Pozostałe powody przyznania pomocy to głównie: długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie, niepełnosprawność i (dane z ostatnich lat przedstawia tabela poniżej).

Lp.	Rodzaj sytuacji życiowej	2016 r.		2017 r.		2018 r.	
		Ogółem rodziny	Osoby w rodzinach	Ogółem rodziny	Osoby w rodzinach	Ogółem rodziny	Osoby w rodzinach
1.	Ubóstwo	140	538	120	486	100	386
2.	Bezdomność	1	1	0	0	1	1
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	84	495	75	443	58	339
	w tym: wielodzietność	75	450	70	416	56	328
4.	Bezrobocie	85	353	76	324	71	291
5.	Niepełnosprawność	99	357	92	340	81	276
6.	Długotrwała lub ciężka choroba	104	387	92	347	86	299
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	19	75	22	95	21	83
	w tym: rodziny niepełne	13	48	14	54	16	57
	rodziny wielodzietne	1	4	1	5	1	9
8.	Przemoc w rodzinie	4	14	3	13	4	16
9.	Alkoholizm	10	21	9	22	6	11
10.	Narkomania	0	0	0	0	0	0
11.	Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	2	2	1	1	4	9
12.	Zdarzenie losowe	1	1	1	6	0	0
13.	Sytuacja kryzysowa	6	20	2	8	9	29

Źródło: Opracowanie własne z danych GOPS w Dzikowcu

GOPS Dzikowiec realizuje zadania określone zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny systemie pieczy zastępcze . Problemy w realizacji funkcji opiekuńczo - wychowawczych dotyczą trzech podstawowych aspektów: opieki i wychowania dziecka, prowadzenia gospodarstwa domowego oraz kształtowania wypełniania podstawowych ról społecznych. Nadmienić należy, iż w większości rodzin problemy dotyczą więcej niż jednego obszaru.

Problemy w zakresie prawidłowej realizacji roli opiekuńczej i wychowawczej są najbardziej powiązane z brakiem umiejętności kształtowania i wypełniania podstawowych ról społecznych. Sytuacja ta przy braku zapewnienia odpowiedniego wsparcia rodzinie wobec braku prawidłowych wzorców do naśladowania przez dziecko może doprowadzić do sytuacji „dziedziczenia” negatywnych postaw rodzicielskich i niekorzystnie oddziaływać na późniejsze pełnienie ról rodzicielskich wobec własnych dzieci. Niewłaściwy klimat i czynniki patologiczne w rodzinie oraz w relacjach między jej członkami stanowią jedną z przyczyn, nierzadko główną, zaburzeń w zachowaniu dziecka.

Dominującym, poza problemem opiekuńczo - wychowawczym w rodzinie jest problem ubóstwa, połączony z bezrobociem i niepełnosprawnością.

Bezrobocie dotyka nie tylko osoby pozostające bez pracy, lecz również ich rodziny. W radykalny sposób wpływa na powstawanie atmosfery napięcia i zagrożenia, a w skrajnym przypadku może być przyczyną występowania przemocy wobec członków rodziny. Bezrobocie wpływa na sytuację materialną domowników i ich samopoczucie. Dziecko z domu o trudnej sytuacji materialnej może mieć pewne ograniczenia w korzystaniu z dóbr kulturalnych. Niezaspokojone potrzeby są również źródłem uczuć zazdrości i poczucia niższości w stosunku do rówieśników lepiej sytuowanych. Trudności w społecznym funkcjonowaniu są szczególnie dotkliwe dla osób niepełnosprawnych oraz osób opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny, gdyż nie są one w stanie na równi z innymi bez odpowiedniej pomocy przystosować się do zachodzących zmian.

Poważne skutki dla całej rodziny ma także alkoholizm rodzica, który oddziałuje na wszystkich członków rodziny, a przez nadmierne koncentrowanie uwagi na problemach osoby pijącej prowadzi do zaburzeń komunikacji w rodzinie. W takiej sytuacji najważniejsze funkcje rodziny przestają być możliwe do zrealizowania. Z drugiej strony dzieci w rodzinie alkoholowej przyjmują na siebie określone role, a przez to istnieje ryzyko przejęcia destrukcyjnych wzorców zachowań.

Równie poważne w skutkach jest wychowywanie się dzieci w rodzinie przemocowej. Oprócz uszkodzeń fizycznych, często dochodzi do długotrwałych zaburzeń emocjonalnych, stąd tak ważna jest szybka i profesjonalna pomoc osobom doświadczającym przemocy, jak też podjęcie działań wobec sprawcy przemocy. Występowanie przemocy w rodzinie według danych GOPS w Dzikowcu i Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest zjawiskiem nadal często występującym, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 : Liczba Niebieskich Kart

	2016r.	2017r.	2018r.
Liczba rodzin w których toczyła się procedura Niebieskie karty w poszczególnych latach	21	22	19

Rodzinom, w których występuje niepełnosprawność lub choroba członka rodziny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzikowcu przyznaje pomoc w formie dożywiania dzieci, umożliwia skorzystanie ze specjalistycznych usług opiekuńczych. Dużym wsparciem dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo -wychowawczych jest pomoc asystenta rodziny. Od 2012 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia 1 asystenta rodziny, którego wynagrodzenie jest współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej oraz ze środków własnych gminy . Asystent rodziny pracuje z rodzinami z Gminy Dzikowiec wymagającymi wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych.

Nowa Ustawa „Za życiem” nałożyła nowe obowiązki na asystentów pracujących w ośrodku pomocy tj.:

- koordynowanie działań podejmowanych przez rodzinę w kierunku zmierzającym do odnalezienia się w nowej sytuacji, do opieki nad chorym dzieckiem, do dbania o siebie w sytuacji, kiedy ciąża jest zagrożona,
- wskazywanie placówek, gdzie rodzina może uzyskać pomoc i skąd powinna czerpać informacje na temat lekarzy, przychodni, położnych, pielęgniarek itp., od których tę pomoc uzyska,
- umawianie rodziny na ewentualne wizyty lekarskie, jeśli z jakichś powodów rodzina sama nie będzie mogła tego zrobić, organizowanie transportu gdzie dotarcie do przychodni specjalistycznej to wyprawa nie dla wszystkich łatwa,
- koordynowanie działań porodowych i okołoporodowych, oraz aby noworodek miał zapewnioną opiekę neonatologiczną, -
- koordynowanie wizyt psychologicznych, psychiatrycznych i innych wizyt specjalistycznych.

Tabela 4. Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny w Gminie Dzikowiec w latach 2016-2018.

Lp.	Lata	Liczba rodzin	Liczba dzieci w rodzinach
1.	2016	10	22
2.	2017	8	16
3.	2018	8	14

III. Analiza SWOT

Analiza SWOT	
Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> - dobre rozpoznanie lokalnego środowiska - dobra komunikacja interpersonalna i instytucjonalna - podstawowa infrastruktura społeczna i zdrowotna - szeroka, różnorodna oferta imprez kulturalnych, - posiadanie liderów społeczności lokalnych - silne więzi międzyludzkie - prężnie działający Ośrodek Pomocy Społecznej i profesjonalna kadra - dobra współpraca z jednostkami organizacyjnymi, a organizacjami społecznymi, - udział w projektach unijnych – pozyskiwanie środków z zewnątrz - przyjazna władza gminy, - położenie geograficzne i komunikacyjne - bezpieczeństwo – ochotnicza straż pożarna - sprawnie działająca administracja 	<ul style="list-style-type: none"> - wysoki wskaźnik ubóstwa, - brak miejsc pracy - brak zaplecza dla przedsiębiorstw - duża odległość od dużych miast - słaba komunikacja publiczna - słaba opieka medyczna, - bariery architektoniczne dla niepełnosprawnych - słabe zainteresowanie pracą poza miejscem zamieszkania - brak wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, - niski poziom życia osób starych, - zmniejszające się dochody gminy - przyzwyczajenie się do korzystania z pomocy społecznej - wyuczona bezradność, postawa roszczeniowa, - mała aktywność sportowo-rekreacyjna - słabe więzi społeczne/ międzyludzkie

<ul style="list-style-type: none"> - predyspozycje do rozwoju turystyki i do wytwarzania zdrowej żywności - zalew „Maziarnia” - Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla gminy Dzikowiec na lata 2016-2026, - zatrudnienie asystenta rodziny, - dożywianie dzieci w szkołach -pozyskiwanie żywności PEAD - fachowa kadra nauczycielska, - dobry dostęp do placówek oświatowych: szkoła w każdej wsi na terenie gminy, boiska szkolne w każdej szkole, place zabaw dla dzieci w każdej miejscowości oraz kompleks rekreacyjno-sportowy Orlik w Dzikowcu i Kopciach, - zapewnione miejsca w przedszkolach, klubie dziecięcym -wyształcona młodzież, - dość dobre rozeznanie środowiska uczniowskiego przez nauczycieli, - możliwość szybkiego kontaktu na linii nauczyciel – rodzic, - wychowanie dzieci w poszanowaniu wysokich wartości tradycyjnych (pracy, poczuciu obowiązku i odpowiedzialności, samodzielności, udział w imprezach lokalnych), - możliwość współpracy z rodzicami, - wysoki poziom nauczania, - dobry system stypendialny dla dzieci, - działające Ośrodki Zdrowia, - działalność Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, - działający prężnie Klub Seniora, Samorządowe Centrum Kultury -organizacje pozarządowe – stowarzyszenia, fundacje: Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich : „PRZYSTAN”, „PRYMULE” oraz Koła Gospodyń Wiejskich, - współpraca z Kościołem, - zatrudnienie asystenta rodziny, - działalność Zespołu Interdyscyplinarnego, -zatrudnianie stażystów i osób bezrobotnych na terenie gminy, 	<ul style="list-style-type: none"> - niska aktywność społeczna - niska świadomość społeczna, - rozdrobnienie gospodarstw rolnych, -występowanie zjawiska dziedziczenia bezrobocia, -zjawisko alkoholizmu, agresji i narkomani wśród osób młodych, -starzenie się społeczeństwa, -wyuczona bezradność, roszczeniowość postaw, -brak rozwiązań systemowych w zakresie zwalczania bezrobocia w tym także osób niepełnosprawnych, -słabo rozwinięta sieć poradnictwa specjalistycznego, - ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę, - mała liczba świetlic szkolnych, wiejskich), - brak organizacji działających na rzecz dzieci niepełnosprawnych , - niedostateczna ilość środków finansowych na organizację wypoczynku, - niedostateczne zabezpieczenie dzieciom i młodzieży dostępu do różnych form spędzania czasu wolnego, - brak możliwości alternatywnych dla młodzieży, - zmiana modelu rodziny, -brak bazy lokalowej, brak mieszkań socjalnych, -brak mieszkań chronionych, - mało atrakcyjny rynek pracy, -brak wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> - polityka państwa przyjazna rodzinom, zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, - współpraca ze specjalistami – stworzenie poradnictwa- punktu konsultacji i wsparcia dla rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi na terenie gminy, - możliwość ustanowienia rodzin wspierających, 	<ul style="list-style-type: none"> - emigracja zarobkowa ludzi młodych i wykształconych, -wzrost liczby osób niepełnosprawnych, - dalsze starzenie się społeczeństwa, - niski przyrost naturalny, - rozszerzanie się zjawisk patologicznych (przemoc, uzależnienia, alkoholizm), - ubożenie społeczeństwa, - negatywny wpływ mediów, internetu na dzieci

<ul style="list-style-type: none"> - rosnący poziom wykształcenia młodzieży i kadry pedagogicznej, - prowadzenie szkolnych programów profilaktycznych, - rozwój świetlic wiejskich i klubów środowiskowych, - wzrost zainteresowań zdrowym, sportowym stylem życia, - tworzenie kół zainteresowań - skuteczniejszy monitoring sprzedaży alkoholu i papierosów, - rozbudowa infrastruktury społecznej - szybka reakcja na problemy społeczne, - możliwość pozyskania środków zewnętrznych w obszarze pomocy społecznej, edukacji i wychowania - zatrzymanie młodych ludzi, -dostęp do służby zdrowia, urzędów, świetlic i punktów bibliotecznych -wzrost znaczenia organizacji pozarządowych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży, -edukacja społeczeństwa w kierunku kształtowania pozytywnych postaw w zakresie zdrowego stylu życia, -silny i w miarę posiadanych kompetencji sprawnie działający samorząd,, -szkolenia oraz inne formy podnoszenia kwalifikacji, - zwiększenie oferty kulturalno – oświatowej dla mieszkańców i turystów, - zwiększenie promocji regionu, - aktywizacja bezrobotnych w zakresie korzystania z projektów unijnych, 	<ul style="list-style-type: none"> i młodzież, - eurosieroctwo dzieci, - występowanie zagrożeń funkcjonowania rodziny: uzależnienia, rozpad więzi rodzinnych, ubóstwo, bezrobocie, - zaniechywanie obowiązków opiekuńczo-wychowawczych przez rodziców, - uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawiska „dziedziczenia biedy”, - małe zainteresowanie rodziców formami spędzania czasu wolnego i potrzebami duchowymi własnych dzieci, - brak rodzinnych ofert spędzania czasu wolnego, -szara strefa – zmniejszenie dochodów gminy - niestabilność prawa - uzależnienia społeczeństwa : od alkoholu, narkotyków, dopalaczy, Internetu - euro sieroty, rozbicie więzi rodzinnych - wzrost rodzin dysfunkcyjnych - zbyt rozbudowany fundusz świadczeń socjalnych, -pogłębiające się ubożenie społeczeństwa, -łatwy dostęp do środków odurzających, -izolacja społeczna,
--	--

IV. Zasady działania programu i odbiorcy programu

W zakresie udzielania pomocy rodzinom oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków dezintegracji rodzin Program oparty jest na zasadach: – wzajemnej współpracy i współdziałania odpowiednich służb publicznych, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z pomaganiem rodzinie, – jawności działań organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie wspierania rodziny z poszanowaniem godności wszystkich osób. Instytucje i partnerzy programu :

1. Placówki oświatowe –wychowawcze z terenu Gminy Dzikowiec:

- 1) Szkoła Podstawowa w Lipnicy
- 2) Szkoła Podstawowa w Spiach
- 3) Szkoła Podstawowa w Mechowcu

- 4) Szkoła Podstawowa w Kopciach
- 5) Zespołu Szkół im. ks. Prałata Stanisława Sudoła w Dzikowcu wraz z Przedszkolem w Dzikowcu
- 6) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Wilczej Woli
- 7) Zespół Szkolno-Przedszkolny Nr 1 w Mechowcu

2. Placówki ochrony zdrowia:

- Zespół Opieki Zdrowotnej w Kolbuszowej- Ośrodek Zdrowia Wilcza Wola
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Zdrowia „Promyk” w Dzikowcu
- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Lipnicy
- Gabinety rehabilitacji w Dzikowcu i Wilczej Woli
- Apteka w Dzikowcu i punkt Apteczny w Wilczej Woli.

3. Instytucje z terenu gminy Dzikowiec:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzikowcu,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy,
- Urząd Gminy w Dzikowcu,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Samorządowe Centrum Kultury,
- Gminna Biblioteka Publiczna wraz z filiami,
- Stowarzyszenia i organizacje pozarządowe Stowarzyszenie Kobiet Wiejskich „Przystań” w Dzikowcu
- Koło Gospodyń Wiejskich w Lipnicy i Kopciach
- Ochotnicze Straże Pożarne w Dzikowcu, Nowym Dzikowcu, Mechowiec, Płazówka, Lipnica, Wilcza Wola, Kopcie, Spie , Kijanki .

4. Współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komenda Powiatowa Policji, Poradnia ANIMA , ESS-MED, Fundacje i Stowarzyszenia.

4. Odbiorcami Programu są:

Wszyscy mieszkańcy gminy Dzikowiec, w szczególności:

- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, -
- dzieci i młodzież, którym rodzina nie zapewnia należytej opieki,
- przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i młodzieży.

V. Realizacja i cele programu

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dzikowiec przy współpracy: -Asystenta rodziny, Zespołu Interdyscyplinarnego ,Policji, placówek oświatowych i kulturalnych , służby zdrowia i organizacji pozarządowych. Na podstawie wskaźników określonych w niniejszym Programie monitorowane będą działania mające na celu wsparcie rodziny z terenu gminy Dzikowiec.

Założenia programu , cele główne i cele szczegółowe.

Program wspierania rodziny nastawiony jest w głównej mierze na rozwiązywanie sytuacji, gdy rodzina i dziecko pozbawione są możliwości rozwijania się w swojej naturalnej rodzinie ze szczególnym uwrażliwieniem ze strony pomocy pracownika socjalnego i asystenta rodziny. Szerokie spektrum zadań stojących przed asystentem rodziny, począwszy od określenia na wstępie warunków współpracy, przez właściwe udzielanie rodzinie wsparcia w różnych sytuacjach życiowych, wreszcie – po monitorowanie sytuacji rodziny. Głównym założeniem programu jest wspieranie osób odpowiedzialnych za wspieranie rodziny przeżywającej trudności oraz upowszechnienie wiedzy o możliwości korzystania z wszelkich form placówek wsparcia w celu godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia w rodzinie.

Cel główny programu:

„Tworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny i przywracaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczych”.

Cele szczegółowe:

1. Wzrost społecznej świadomości roli rodziny jako podstawowego środowiska funkcjonowania człowieka.
2. Wspieranie wszystkich rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.
3. Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych.

VI. Działania , cele szczegółowe i wskaźniki programu

Lp.	Działania	Okres realizacji	Realizator	Wskaźniki
Cel szczegółowy 1: Wzrost społecznej świadomości roli rodziny jako podstawowego środowiska funkcjonowania człowieka				
1.	Rozwój i wspieranie pomiotów zajmujących się organizacją czasu wolnego rodzin , dzieci oraz organizacją zajęć poza szkolonych pozalekcyjnych , kolonii dla dzieci i młodzieży	2019-2021	Urząd Gminy, Placówki oświatowe, SCK, Biblioteka wraz z filiami, organizacje pozarządowe	- ilość zorganizowanych zajęć pozaszkolnych, pozalekcyjnych -liczba kolonii
2.	Organizacja konkursów tematycznych , przeglądów artystycznych, dni patrona szkoły, wycieczki szkolne	2019-2021	Placówki oświatowe	-liczba wycieczek, pikników, -liczba konkursów w danej szkole

2.	Organizowanie prelekcji, pogadanek dla rodziców dotycząca problematyki rodziny. Spotkania z przedstawicielami różnych instytucji Policji, PCPR, Poradni.	2019-2021	Placówki oświatowe	- liczba spotkań - liczba pogadanek,
Cel szczegółowy 2: Wspieranie wszystkich rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej.				
1.	Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy przez pracę asystenta rodziny	2019-2021	GOPS,	- Liczba rodzin objętych pracą asystenta, -Liczba rodzin objętych pracą socjalną
2.	Analiza rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej	2019-2021	GOPS Placówki oświatowe	- liczba rodzin zagrożonych
3.	Zapewnienie pomocy przyznawanej zgodnie z ustawą o pomocy społecznej , świadczeniach rodzinnych, świadczeniach wychowawczych, funduszu alimentacyjnego , Dobry Start rodzicom zagrożonym kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	2019-2021	GOPS, organizacje pozarządowe	- Liczba rodzin objętych pomocą finansową i rzeczową
4.	Promowanie działań na rzecz rodziny realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych –Karta Dużej Rodziny	2019-2021	Urząd Gminy, GOPS	- Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny
5.	Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz pomocy materialnej dla uczących się dzieci i młodzieży.	2019-2021	Urząd Gminy, Placówki oświatowe, ZOEAS	-Liczba dzieci i młodzieży korzystających ze stypendiów
6.	Zapewnienie miejsc dla dzieci w klubie dziecięcym i w przedszkolach	2019-2021	Placówki oświatowe GOPS,	- Liczba miejsc w przedszkolu, klubie -liczba dzieci
7.	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych dla dzieci i rodzin	2019-2021	GOPS,	-Liczba rodzin objęta usługami
Cel szczegółowy 3: Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych				

1.	Umożliwienie dostępu do Konsultacji i poradnictwa specjalistycznego: pedagogicznego, prawnego i psychologicznego	2019-2021	Urząd Gminy, GOPS	- Liczba osób korzystających z porad
2.	Wspieranie i ochrona rodziny przez Zespół Interdyscyplinarny /grupę roboczą	2019-2021	Zespół Interdyscyplinarny GOPS	- liczba rodzin objętych pracą Zespołu /Grupy robocze
3.	Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem alkoholowym.	2019-2021	Zespół Interdyscyplinarny GOPS GKRPA	-Liczba rodzin,
4.	Motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych poprzez udział w terapii odwykowej, terapii dla sprawców przemocy,	2019-2021	Zespół Interdyscyplinarny GOPS GKRPA	-Liczba osób skierowanych na terapię
5.	Prowadzenie placówek wsparcia dziennego , świetlic dla dzieci i młodzieży	2019-2021	Urząd Gminy, GOPS, SCK, organizacje pozarządowe	- Liczba dzieci
6.	Finansowanie funkcjonowania rodzin wspierających, organizacja szkoleń (w razie potrzeby)	2019-2021	Urząd Gminy, GOPS	- Liczba rodzin wspieranych , -liczba szkoleń
7.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej	2019-2021	Urząd Gminy, GOPS	- Liczba umieszczonych dzieci
8.	Współpraca z Sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka przebywającego w rodzinie dysfunkcyjnej lub pieczy zastępczej	2019-2021	Sąd Rejonowy Kolbuszowej, Kuratorzy zawodowi i społeczni , GOPS, Placówki oświatowe	-liczba wniosków do Sądu, PCPR, Prokuratury -liczba konsultacji z kuratorami
9.	Szkolenia, warsztaty dla pracowników instytucji zajmujących wspieraniem rodziny	2019-2021	GOPS	-Liczba szkoleń
10.	Realizacja programów prozdrowotnych	2019-2021	Placówki zdrowia	-Liczba programów

VII. Przewidywane efekty realizacji programu

Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie negatywnych skutków patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny oraz dziecka.

1. Spodziewane efekty realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny :

- 1) objęcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej z terenu gminy zostanie objętych wsparciem asystenta rodziny,
- 2) umożliwienie rodzinom objętych wsparciem asystenta rodziny dostępu do poradnictwa specjalistycznego,
- 3) u rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny zauważy się poprawę ich funkcjonowania (lepsze relacje w rodzinie, nabycie umiejętności gospodarowania budżetem, utrzymanie czystości w mieszkaniu, zachowanie higieny osobistej, większe zainteresowanie ze strony rodziców edukacją dzieci ich stanem zdrowia),
- 4) umożliwienie asystentowi rodziny możliwości do podnoszenia kwalifikacji poprzez udział w szkoleniach oraz samokształcenie,
- 5) zapobieganie umieszczania dzieci z terenu gminy w szeroko rozumianej pieczy zastępczej,
- 6) rozszerzenie oferty działań pomocowych, kulturalnych, oświatowych na rzecz rodziny ze szczególnym uwzględnieniem rodziny wielodzietnej,
- 7) konsolidacja działań różnych grup społecznych, organizacji pozarządowych, instytucji.

VIII. Adresaci programu

Adresatami Gminnego Programu Wspierania Rodzin Gminy Dzikowiec na lata 2019-2021 są:

- mieszkańcy gminy Dzikowiec ,
- rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych,
- rodziny niewydolne wychowawczo, wykazujące bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego i niezaradne życiowo,
- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym również dotknięte bezrobociem,
- osoby doświadczające przemocy w rodzinie: współmałżonkowie, dzieci i młodzież, osoby starsze i niepełnosprawne,
- sprawcy przemocy w rodzinie,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- dzieci i młodzież wychowująca się w ramach instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej,
- dzieci i młodzież opuszczająca instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej,
- kadra instytucji, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych i innych podmiotów zajmujących się udzielaniem wsparcia rodzinom.

IX. Środki na realizację programu

Środki finansowe przeznaczone na realizację Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dzikowiec na lata 2019- 2021 będą określone w uchwale budżetowej na dany rok budżetowy. Zadania określone w niniejszym Programie częściowo są realizowane w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i finansowane ze środków publicznych Gminy Dzikowiec.

Źródłem finansowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny są:

- 1) Środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowym w Gminnym Ośrodku Pomocy

- Spółecznej w Dzikowcu na realizację Gminnego Programu Wspierania
- 2) pochodzące ze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.
 - 3) dotacje z budżetu państwa.
 - 3) środki pozabudżetowe.
 - 4) środki unijne.

X. Monitoring i ewaluacja

Monitoring Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 będzie odbywał się poprzez coroczną ocenę realizacji zadań. Sprawozdanie z realizacji Programu i osiągniętych efektów Ośrodek Pomocy będzie przedkładał Radzie Gminy Dzikowiec w terminie do 31 marca każdego roku.

Cele i działania ujęte w niniejszym Programie mogą być modyfikowane lub rozszerzane w poszczególnych latach, szczególnie w przypadku wystąpienia nowych potrzeb lub zadań wynikających ze zmian przepisów prawnych oraz potrzeb społeczności lokalnej. Będzie to wymagało zabezpieczenia dodatkowych środków finansowych w budżecie Gminy na realizację zadań związanych z wspieraniem rodziny.

Monitoring i ewaluacja będą spełniać funkcję wewnętrznej kontroli realizacji zadań, ocenę skuteczności poszczególnych działań oraz ocenę sposobu realizacji celów i osiągniętych rezultatów. Ewaluacja będzie się odbywać na bieżąco przez cały czas trwania Programu. Raport z ewaluacji i monitoringu będzie sporządzany po zakończeniu każdego roku. Raporty, sprawozdania i informacje z wykonania w danym roku zadań z zakresu wspierania rodziny oraz potrzeby w tym zakresie będą zbierane przez Ośrodek Pomocy Społecznej od instytucji uczestniczących w realizacji Programu do 31 stycznia każdego roku.

Ewaluacja będzie prowadzona według kryterium adekwatności, trwałości oraz użyteczności. Zebrane informacje w ramach monitoringu i ewaluacji odpowiedzą na pytania czy i do jakiego stopnia cele programu są odpowiednie do zmieniających się potrzeb i priorytetów na poziomie gminy.

Analiza statystyczna zebranych danych pozwoli uzyskać informację na temat zależności pomiędzy potrzebami rzeczywistymi wdrażanego Programu, a rezultatami oraz jego efektami.

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy dzikowiec zakłada tworzenie warunków dla poprawy jakości życia dzieci i rodzin. Spodziewanym efektem realizacji Programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznych, zminimalizowanie negatywnych zachowań w rodzinach w kryzysie oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Eugeniusz Panek

Wyniki głosowania

Głosowano w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021;

ZA: 14, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 1, NIEOBECNI: 0

Wyniki imienne:

ZA (14)

Ryszard Bąba, Jan Czochara, Józef Durak, Dominik Furtek, Józef Gancarz, Jan Jarosz, Marta Kaczorowska, Edward Klecha, Antoni Konefał, Józefa Kopeć, Eugeniusz (zam. Dzikowiec) Panek, Eugeniusz (zam. Lipnica) Panek, Urszula Rzeszut-Baran, Jan Tęcza

BRAK GŁOSU (1)

Jerzy Sito

Głosowanie zakończono w dniu: 28 marca 2019, o godz. 13:47

Wygenerowano w systemie: eSesja.pl | 2019-04-03 14:29:57

